

GAZETA TRANSILVÂNIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRĂȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.
1838

GILBARIȚIU ȘI SFÎNȚIT DE LUPTLE PURTATE SUB CUTELE LUI MUREȘENII
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRĂȘOV
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 22

19 Martie 1942

Anul 105

Vorbe în vânt

de V. Branisce

Nu este bine să te joci cu focul. Stihurile sunt capricioase. Se lasă dominate odată, de două ori. Și, când te crezi cu adevărat stăpânul lor, te doboară cu o singură vâl-vătaie. Din toată strădania ta nu se alege nimic.

Acest adevăr ar trebui să dea de gândit multora.

Se pare însă că nu toți oamenii sunt pătrunși de această inplacabilă lege a naturii. Unii, încrezuți în tot ce fac și spun, nu se sfiesc să o nesocotească. Ba, se complac chiar în situația de a se juca cu elemente extrem de periculoase.

Așa de pildă, ei încearcă să înfrunte mersul natural al lucrurilor, să răstoarne opinii de netăgăduită valoare. Concluziile de mondial răsunet ale unui profesor Gamillscheg sunt doborâte la pământ de savanți improvizați.

Noi înțelegem să facă știință.

Să te trezești într-o bună zi și să începi să cercetezi recente descălecări românești în Transilvania, când această provincie este leagănul românismului, când aici s'a format și limbă și neam, de aici au pornit descălecătorii de țară, este cu ochi și cu sprâncene.

Elementul românesc din Transilvania, cel mai însemnat și ca valoare numerică, dar mai ales robust și plin de vitalitate, s'a menținut cu atâta impetuositate pe plaiurile sale de obârșie încât prezența lui compactă de astăzi nu poate fi nici contestată, nici trecută cu vederea, cu toate improvizatele teorii ale unor iluștri contemporani.

Se poate scrie, se poate vorbi, se poate chiar difuza pe calea văzduhului.

Toate acestea sunt vorbe în vânt.

„Iar noi locului ne ținem,

Cum am fost așa rămânem :

Marea și cu râurile,

Lumea cu pusturile,

Luna și cu soarele,

Codrul cu izvoarele.”

(M. Eminescu : „Revedere”)

Puterea fanteziei

de I. Bozdog

Dacă felul de a colora și a pune puțină fantezie în convorbirea obișnuită dintre oameni, îl face interesant și uneori chiar simpatic pe interlocutorul nostru, întâlnirile mai dese cu el ne face să-l ascultăm cu zâmbete și să dăm din ce în ce mai puțină atențiune spuselor acestuia. Uneori, când avem chef să ne distrăm îl ascultăm, și palavrăgelile lui, considerându-le neserioase, ne desfătează până la momentul când convorbirea trece la lucruri mai serioase. Din acest moment începe plictiseala, enervarea și găsirea pretextului de a-l părăsi cât mai curând. Acest fel de om însă caută cu treabă și fără treabă prilej de a repeta fanteziile sale, ba le așterne și pe hârtie și de aci înainte luându-și rolul în serios încearcă să convingă pe cei mai apropiați ai săi, apoi pe cei care din păcate îi cad în cale, că tot ce spune el e sfântul adevăr, ba încă unele sunt adevăruri necunoscute de nimenea înainte de el și că întreaga omenire trebuie să-i fie recunoscătoare pentru marile servicii ce le aduce binelui obștesc, civilizației, culturii etc. în diferite compartimente de viață.

Aude sau vede ceva în jurul său, despre ce înțelege că-i place lumii, că este o inovație folositoare, la cea mai apropiată ocazie vei citi în vreo broșură sau chiar în vreun tratat pretențios că lumea-i uitucă și nerecunoscătoare față de însuși, depozitarul acestei noi invenții sau fel de traiu, care este practicat de el și de familia sa de multe sute de ani. Se discută și se pune în aplicare o formulă nouă de organizație socială, economică, militară etc.—te trage la răspundere cum poți fi atât de întârziat și retrograd să nu vezi aceste formule trăind în carne și oase în curtea lui, în casa lui, în gospodăria lui și în sistemul său economic și de apărare. Incerci și tu să-l contrazici, să discuți serios cu el, dar așa ceva îți este peste putință. Când vorbește el, spre exemplu de dreptatea ce o face

în casa și pe moșia sa cu toți cei pe care nenorocul i-a năpăstuit să-i poată fi apropiați și tu-i arăți ființele îndobitocite de foame, bătaie și prostie, el îți arată că biciul cu care îi mai face atenți la ordine este împletit din curele fine, e lustruit și împodobit cu chipuri sfinte, așa, că el nu poate să doară.

Vrei să-l convingi că lumina ar trebui să pătrundă și în curtea economică și între argătime, dar el te convinge, că așa ceva nu numai că nu e necesar, dar e în contra cerințelor vremii, când și în familie și în societate ne conducem de supremația binelui obștesc în fața căruia nevoile individuale trebuie să tacă, iar obștea nu este cea pe care o vezi, ci, este compusă din cei ce prin naștere au moștenit harul de conducere.

Dacă vrei să-i arăți că aceste concepții fanteziste au prăbușit țări și împărății și că valoarea omului este aceeași, indiferent de naștere și blasonul familiar, îți scoate la repezeală din buzunar o serie întreagă de fotografii și-ți dovedește că chiar și acolo totul se va reface cum a fost. Așa a fost, așa trebuie să fie! e pe o fotografie, pe cealaltă alte figuri: trecutul, prezentul și viitorul și acest din urmă și mai strălucit și mai puternic de cum a fost vreedată! Clatini din cap, te uiți la el: ție milă, că-i om doară, deși-i nebul.—El îți scoate alte talismane din buzunar: Sunt mărci poștale.

Te cuprinde durerea de cap, nu știi ce să zici, dar el nu te slăbește. Vezi D-ta? Ai spus că s'au risipit țări și împărății: ce reprezintă acest chip: Că se'ntoarce totul! Nu?!

Dar nu numai atât, într'un acces de furie, își deschide portmoneul și de lângă o carte de vizită cu cinci pomi familiari îți scoate o icoană: E un atlet musculos, care deschide stâncile pentru ca să poată trece liberă corabia de cutropire spre o mare oarecare. E mai mult decât fantezie! E nebulie!

Dinamica istoriei

de A. A. Mureșianu

În vâltoarea discuțiilor asupra responsabilității războiului mondial, pornită după pacea dela Versailles, a bătut cu deosebire la ochi faptul că o parte a exponenților vieții politice și financiare a Angliei își exprimau părerea lor de rău pentru desmembrarea imperiului habsburgic. Aftitudinea acestora a fost atunci aspru criticată de fostul prim-redactor al ziarului „Times”, Henry Wickham Steed, valorosul publicist englez și prietenul naționalităților asuprite.

Steed, care fusese mai mult timp corespondentul din Viena al marelui ziar londonez și era bine inițiat în problemele europene, le reproșă acestor nemulțumiți cu rezultatul războiului că n'au urmat sfatul „eminentului savant L. P. Jackes” de a gândi „în timp”, în loc de a gândi „în spațiu”, și le aducea exemplul unei profesii privitoare la Austria a istoricului francez Albert Sorrel. „Acesta — scria Steed — avea simțul istoric. El știa ceea ce atâția dintre noi uităm adesea și anume că, dacă judecăm o situație numai din aspectul ei contemporan, fără a ține seamă de felul în care forțele trecutului au influențat asupra ei, vom fi foarte greșiți în calculațiile noastre. Istoria, privită cum trebuie, este o întreprindere în funcțiune. Însemnătatea trecutului și perspectivele viitorului influențează mersul ei mult mai mult ca împrejurările prezentului. În realitate istoria este o problemă perpetuă în dinamica umană”.

Studiarea problemei Rusiei, din același punct de vedere ca al problemei Austriei, n'ar fi trebuit să ducă la același rezultat? N'a fost și Rusia un imperiu poliglot, asupritor al naționalităților și încă într-o măsură mult mai mare decât cel dintâi? N'a fost această creațiune a imperialismului mongolic o amenințare perpetuă a ordinii și civili-

Continuare în pagina 3-a

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

CRONICA LITERARA

de Aurel Marin

GRIGORE POPA: *Stiluri de viață, Invitații.*

II

Sub titlatura evocatoare de „Invitații”, d-l Grigore Popa adună douăsprezece eseuri despre frumos, poezie, credință, înțelepciune, metafizică, moarte, aventură, câmp, tradițiune, comuniune, românism, eroism, ale căror teme sunt tot atâtea pretexte pentru luminoase divagații lirice.

Fără a fi ajuns el însuși la vârsta dela care să poată privi mult în urmă, peste năzuinți și împliniri, autorul nu se sfiește totuși ca să se ridice, cu dela sine putere, ca exponent al generației

tinere, spre a semnaliza drumuri în noua spiritualitate românească.

Filosof de frumoasă formație, ridicat sub direcția ordonatoare a d-lui D. D. Roșca dar de o potrivă și sub impulsul tumultuoaselor probleme centrifugale din opera d-lui Lucian Blaga, poet al neliniștilor proprii ca și al păământului transilvan în care nu obosește să vadă vatra întregului românism, d-l Grigore Popa, după ce a căutat să intuiească și să întregească prin contribuții interpretative, acele *stiluri de viață*, astăzi invită pe cărturari, cu osebire pe cei tineri, la problemele sufletului ca și ale inimii.

Nu e o carte ușoară aceasta. Ea

cere lectorului acel efort pe care orice operă de artă, în orice împrejurare, spre o împreună și totală participare la ea, îl reclamă.

Fie că elogiază *frumosul*, concept încărcat de atâtea atribute dintre care tânărul filosof năzuește să le deosebească pe cele esențiale, fie că, limitându-și orizontul, se apleacă asupra poeziei, deslușindu-i divinele-i mesagii, stilul său e plin de strălucire.

Marile chestiuni care ne clatină drumurile vieții, toate sunt răscolite, cu o pasiune fără egal și dacă, uneori, nu lipsește accentul patetic și chiar ostentativ, el nu displace ci atrage și reține.

Rezultat nu al lecturilor ce ar fi putut să-l ispitească ci al meditației, cartea de față cuprinde totuși atâtea reflecții despre artă, oglindind o întregă concepție despre lume.

Ar trebui să ne oprim mai mult de o clipă la considerațiile limpezi despre metafizică, la orele închinete a-

Dinamica istoriei

de A. A. Mureșianu

Continuare din pag. 1-a

zației Europei și o negație a individualismului ei autohton? N'ar fi trebuit deci să fie supusă și ea sorții Austriei?

A greși este omenesc, a persevera însă în greșeală este diabolic! Și aceasta o face același ziar „Times” care luase odinioară apărarea naționalităților subjugate, în editorialul său delat 1 Martie 1942, când ne vorbește despre o posibilitate a unei viitoare „securității europene” cu o Rusie „restabilită în hotarele ei din Iunie 1941”, adică cu toate teritoriile răpite de ea pe nedrept dela Români, Polonezi, Finlandezi, etc. Căci altfel, continuă „Times”

nici Rusia nu va putea fi în viitor asigurată de atacurile vecinilor ei. Este exact pretenția din fabulă „a lupului față de miel”, cum observă foarte nimerit „Universul” dela 13 Martie curent care comentează acest articol.

Politica lumii ar fi luat cu totul altă direcție dacă bărbații de stat ai Mării Britanii ar fi urmat cu mai multă conștiinciozitate statul lui Macaulay de a-și întări judecata lor politică prin învățămintele istoriei și dacă ar fi pătruns mai bine înțelesul tainic al uneia dintre maximele cele mai predilecte ale mareșalului Foch: „Popoarele nu încetează de a trăi, decât atunci când ele încetează de a-și mai aduce aminte de trecut!”

Eroii Neamului

Din testamentul unui erou

de Pr. Ion Lascu

Absolvent al liceului comercial „Andrei Bârseanu” din Brașov, licențiat al Academiei Comerciale din București, funcționar la Casa Asigurărilor Sociale din Brașov, fiu de harnici frunțași din Poarta Branului, chivernisitor al muncii sale, pildă vie de blândete și bunătate, cinstitor al strămoșilor noastre datini și strâns legat sufleteste de glia și biserica satului natal, suflet veșnic senin, acesta a fost tânărul sublocotenent în rezervă Gheorghe Nic. Voinescu-Dobrogeanu, căzut vitejește în fruntea plotonului său, în luptele dela Nisch-Orelj pe frontul de Est și înmormântat în 7 Februarie 1942 în parcul spitalului din orașul Kommarka.

Înainte de a pleca pe front, și-a trimis în scris ultimele sale dorințe printre care spicuim: „...doresc să-i facă tatii un mormânt frumos pe care să ridice o cruce frumoasă, căci el a muncit de m'a învățat atât pe mine cât și pe ceilalți frați și în plus m'a iubit mult.

Lei 10,000 (zece mii) să-i doneze mama bisericii din satul Poarta, să facă părintele... ceva, ce va fi necesar, căci mi-a plăcut mult să merg Dumineca la biserică.

... las în întregime mamii mele, a cărei bunătate nu cred că este în trecută de vreo mamă și care din zi și până'n noapte a muncit pentru noi și ne-a iubit, încât și-ar fi dat și inima din ea pentru noi...

Și acum Vă rog să nu fiți supărați pentru mine, căci orice om e făcut să dispară, fie mai curând fie mai târziu și apoi este mult mai frumos să mori pentru patrie.”

Cuvinte care îmbracă o credință și desvăluie un suflet. Hotărât, cu asemenea eroi, neamul nostru nu va pieri. Căci din norii de sânge dela răsărit și'n a urii viforită, mișeste soarele veacului nostru de mâne.

Primăria Municipiului Brașov

No. 6591/1942
Serv. economic

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu dispozițiunile Decretului-Lege No. 709 apărut în Mon. Oficial No. 66 din 19 Martie 1941, toți proprietarii, inclusiv instituțiile publice și particulare, care posedă în cuprinsul Municipiului terenuri virane, îngrădite sau neîngrădite în suprafață de cel puțin 100 m. p., sunt obligați, ca în acest an să le cultive, fie prin mijloace proprii, fie în dijmă, fie prin arendare, concesiune, drept de folosință etc., cu zarzavaturi, legume, sau orice alte culturi de asemenea natură.

Proprietarii de astfel de terenuri, care n'au depus încă declarațiunea scrisă prevăzută în Ordonanța dată de Prefectura Județului și Camera Agricolă Brașov la 23 Ianuarie 1942, sunt avertizați să le depună la Primăria Municipiului Brașov — Serviciul economic până cel mai târziu la 25 Martie 1942, cunoscând că, cei care nu se vor conforma dispozițiilor prezentului Decret-Lege și nu vor declara terenul ce posedă în condițiunile arătate mai sus, sau cei care vor căuta să inducă în eroare prin orice mijloace autoritatea respectivă asupra destinațiunii ce au dat acestor terenuri virane, vor fi sancționați cu fixarea din oficiu a unui impozit special corespunzător cu dublul venitului net, pe care l-ar produce terenul, în cazul când ar fi fost cultivat.

Aceste declarațiuni vor fi făcute pe hârtie netimbrată și vor cuprinde următoarele date:

1. Localitatea, strada și numărul unde este situat terenul viran ce posedă.
2. Suprafața terenului.
3. Arătarea că se angajează să-l cultive, fie cu mijloace proprii, fie prin dijmă, prin arendare, prin concesiune,

drept de folosință, etc., indicând în care anume mod.

4. Obligațiunea ce-și iau în cazul când nu uzează de niciunul din aceste moduri, că pune terenul gratuit la dispoziția Primăriei în vederea distribuirii lui, armatei, școlilor, sau oricăror instituțiuni, care ar dispune de funcționari și lucrători suficienți spre a-l cultiva în acest an.

Brașov, la 11 Martie 1942.

p. Primar: Dr. E. Fleischer. p. Secretar General, Șeful Serviciului: T. Stinghe.

ROMÂNIA
Prefectura Județului BrașovServ. Financiar
No. 7343/1942

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință celor interesați că Prefectura Județului Brașov, ține în ziua de 30 Martie 1942 orele 10 a. m. tratare prin bună învoială pentru aprovizionarea autovehiculelor Prefecturii cu benzină, motorină, uleiuri, etc necesare în cursul exercițiului 1942—1943.

Ofertele se vor înainta închise, admițându-se supra-oferte verbale, iar garanția de lei 5.000 se va depune în numerar, sau efecte de Stat.

Tratarea prin bună învoială se va ține în edificiul Prefecturii din Bulevardul Ferdinand 10, etaj I, camera 8, unde domnii concurenți vor putea vedea caietul de sarcini și vor lua informațiile necesare, în fiecare zi, în orele de serviciu.

Brașov, 13 Martie 1942.

Prefect, Șeful Serv. Financiar,
Col. D. Craiu N. Ardelean

ROMÂNIA
Prefectura județului BrașovServ. Financiar
Nr. 6841/1942

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că Prefectura Județului Brașov vinde, prin licitație publică verbală, 31 buc. (treizecișuina) aparate de radio defecte în ziua de 31 Martie 1942 orele 10 a.m.

Prețurile de strigare sunt cele stabilite de comisiunea de verificare și sub acest preț nu se admit oferte.

Brașov, la 9 Martie 1942.

p. Prefect,
A. Comanescu.Șeful Serv. Financiar,
N. Ardelean.

Corpul Portăreilor Tribunalul Brașov

Nr. 272—1942.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel, prin aceasta publică că în baza Deciziei No. 1159-1941 al judecătoriei mixte Brașov — în favorul reclamantei Banca Ardeleană S. A. R. suc. Brașov repr. prin avocatul Virgil Pop din Brașov — pentru încasarea creanței de 25.000 Lei cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 21 Martie 1942 ora 12 a.m. la fața locului în Brașov Str. I. C. Brătianu No. 35 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară, diferite mobile de casă în valoare de 2400 Lei, în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 26 Februarie 1942.

ss. Indescifrabil
portărel.

Duminecă, în 22 Martie, c. se va oficia la ora 10.30 în biserică ort. rom. din Brașovul-vechiu paras-tasul de un an în memoria mult regretatei și harnicei preotese

văd. Maria Maximilian n. Pop

S'a pierdut

Numărul 4119 Bv. — dela bicicleta subsemnatului. Il declar nul în mâna oricui s'ar găsi. Ghutt Gheorghe.

CRONICA Sportivă

BRAȘOV

Box

La gala de box, care a avut loc în ziua de 15 III a. c., sala teatrului „Astra” a fost plină până la refuz, de spectatorii numitului sport. La această gală s'au remarcat următoarele:

1. Organizarea nu tocmai multumitoare din cauza lipsei de experiență.
2. Programul anunțat nu a fost executat, fapt care a produs nemulțumiri la adresa organizatorilor.
3. S'a remarcat în special, că sportul cu mânuși este bine văzut în orașul nostru, dar din păcate este foarte rar văzut.

Rezultatele au fost:

Popescu (I.A.R.)—Augustin (C.F.R.) match nul.

Zainea (I.A.R.)—Exerescu (C.F.R.). Acest match a fost câștigat la puncte mult superior adversarului său, de Zainea.

Iorga (I.A.R.)—Dumitrescu (C.F.R.) Matchul a fost câștigat de Iorga, care prin brutalitatea sa a cauzat abandonul lui Dumitrescu.

Matchul vedetă, dintre David (I.A.R.) și Iordănescu (C.F.R.) București s'a terminat cu victoria lui David, care mai hotărât pentru victorie, a fost mult superior lui Iordănescu și astfel l-a determinat să abandoneze în repriza 6-a, care a fost o secundă de K. O.

DIN TARĂ

Atletism

La Zagreb, în ziua de 10 Aprilie a. c., va avea loc un concurs internațional de atletism între Croați și Români. Atleții români care vor face deplasarea sunt:

1. Dinu Cristea (St. Română)
1. Teodosiu
3. Gh. Dumitru
4. Radu Ioniță (C.F.R. Buc.)
5. Tălmăciu (V. D.)
6. Cristodorescu (V. D.)
7. Surd (U.A.B.)
8. Chicomban
9. Mircan
10. Ruiu (Victoria—Buc.)

DIN STRAINĂTATE

Foot-ball

În luna Iunie sau Septembrie a. c. Italia va organiza campionatul Europei de foot-ball.

Gh. Bucur

Informațiuni

Șezătoarea literară a rev. „Claviaturi“

Duminecă, 15 Martie a. c. s'a desfășurat într-o caldă atmosferă de camaraderie șezătoarea literară a revistei „Claviaturi“.

Au citit fragmente din lucrările lor, d-nii: *Grigorie Popa*, directorul ziarului „Țara“, *C. S. Andercu*, *Radu D. Rosetti*, *Gherghinescu-Vania*, *D-șoara Otilia Oprescu*, *Mircea Petala*, *Comandor Negulescu*, *Lucian Valea* și *Emil Albu*.

Invalizii din actualul războiu

Pentru a putea fi luați și trecuți în evidență invalizii din actualul războiu să se prezinte la Oficiul de Ocrotire, Piața Libertății 28, în orice zi între orele 12—1, unde până în prezent nu s'a prezentat nimenea.

Adunarea generală a Casei de retrageri și pensuni a ziaristilor

Intru cât adunarea generală a Casei de retrageri și pensuni a ziaristilor nu s'a putut ține la 15 Martie a. c., ea se va ține negreșit *Dum. 22 Martie*, ora 10 dim. — în București la Casa Centrală a asigurărilor sociale (Bv. Carol I. No. 33).

La ordinea zilei: 1. Darea de seamă a Cons. de adm. și comisiei de cenzori. 2. Bilanțul și Contul de rezultate pe exerc. 1940-41. 3. Descărcare Cons. de adm. de gestiunea sa. 4. Bugetul de venituri și cheltuieli pe 1941-42. 5. Alegerea pentru Comisiunea de control a celor 2 membri ordinari și 2 supleanți.

Adunarea Cercului Cultural „Astra“ Prejmer

Duminecă, în 15 Martie s'a ținut adunarea Cercului Cultural al Astei din Prejmer. Din Brașov au luat parte d-nii Dr. N. Crețu, medicul primar al județului, Dr. U. Ștefan medicul primar al municipiului, Dr. Colbazi, Dr. Opișescu și Dr. Oancea.

Au vorbit d-l Dr. Seceleanu salutând pe oaspeții dela Brașov, d-l Dr. Ștefan a vorbit în numele „Astei“ despărțământul județean, iar d-l Dr. Crețu a vorbit despre boalele venerice, demonstrându-și conferința cu proiecțiuni.

Cursurile școlilor secundare

Conform noilor ordine ministeriale cursurile școlilor secundare se vor încheia și în acest an ca și în cei precedenți, adică în cursul lunii Iunie. S'au făcut însă unele inovații în felul de încheiere și calculare a trimestrelor. Examenle particulare și de admitere cum și cele de bacalaureat se vor ține la începutul lunii Iunie.

Vacanța de Paști a școlilor primare

Pentru a se putea face pregătirea și instruirea necesară copiilor din cursul primar spre a fi de folos în muncile obștești de primăvară, școlile primare vor lua vacanța în *Joia Paștilor* și vor reîncepe cursurile *Miercuri după Paști*.

Festivalul religios al Liceului Șaguna

Luni, 16 l. c., a avut loc în sala „Astra“ festivalul religios dat de elevii liceului Șaguna. În program coruri religioase, recitări și drama de *Lucia Blaga*: „Cruciada Copiilor“.

CRONICA RAZBOIULUI

Frontul diplomatic

S'au implinit trei ani dela întemeierea statului independent slovac, peste care plutește umbra gigantică a părintelui Andrei Hlinka, legendarul luptător naționalist. Figura ascetică a Monseniorului Hlinka s'a ridicat impetuoasă peste clocotul mulțimilor slovace, trasând drumul eliberării, care s'a transformat în fapt de abia după moartea sa. Ca o stâncă puternică în mijlocul deslănțuirii elementelor naturii, preotul națiunii a rezistat tuturor încercărilor și a închis ochii cu un an înainte de a-și vedea realizat visul, dar cu deplina siguranță că lupta lui n'a fost în zadar.

Colaboratorii apropiați ai Monseniorului Andrei Hlinka, actualul președinte al republicii slovace Monseniorul Iosif Tisso și conducătorul guvernului dr. Tuka, au luat în mână frânele națiunii și toate manifestările vecinului și aliatului nostru din Nord au continuat să se desfășoare pe vechea linie de conduită, pe vechiul drum al nă-

zuintelor naționaliste, pe vechea cale vitejască a luptei pentru unitatea națională a popoarelor.

Trecutul de lupte al Ardealului românesc se îmbină armonios cu lupta desfășurată de națiunea slovacă. Fiecare manifestare națională a Românilor ardeleni pare a avea același centru de pornire ca și manifestările de aceeași formă organizate de Slovaci. Fiecare durere slovacă are rezonanță în Ardealul românesc, după cum fiecare durere ardeleană e îmbrățișată în Slovacia. Așa a fost trecutul și tot astfel ne întâlnim în prezent. Prezenți pe frontul luptei celei mari în urma căreia va răsări o nouă viață europeană. suntem prezenți și pe vechile noastre pământuri. Prezenți la datoria solidarității europene, rămânem totuși prezenți și în actualitatea individuală a popoarelor noastre.

Trei ani dela întemeierea statului independent slovac, pecetluiesc o aniversare scumpă Ardealului.

Situația pe frontul din Răsărit

Deși în istmul Kerci terenul este o imensă băltoacă, din cauza desghețului, forțe puternice sovietice, însoțite de formațiuni blindate și ajutate de avioane au atacat pozițiile ocupate de trupele germane și române. După lupte crâncene, atacurile inamicului au fost respinse, forțele sovietice suferind pierderi sângeroase din cele mai grele. Formațiile blindate sovietice au fost desorganizate și slăbite, prin distrugerea a 46 de tancuri.

Alte atacuri sunt semnalate în regiunea Donețului, în câteva puncte din sectorul și în regiunea lacului Ilmen, în sectorul de Nord.

După cum se poate vedea, luptele cele mai înverșunate se dau în sectorul sudic al frontului, dela Orel până la Marea Azov. Faptul e explicabil prin aceea că sovieticii prevăd că se apropie ofensiva germană de primăvară și că ea ar urma să aibe un caracter mai puternic în această parte a frontului, știut fiind că ținta principală a atacului german s'ar îndrepta spre Caucaz. Ori bazele de plecare către Caucaz le formează regiunea Rostow, bazinul Donețului și Crimeea. Rușii încearcă deci să obțină modificări în situația vreunei

din aceste regiuni, fapt care ar avea urmări însemnate asupra operațiunilor din primăvară. Lupte disperate se dau la Harkow și Taganrog, dar până acum, cu toate eforturile mari pe care le-au făcut, armatele roșii n'au înregistrat niciun succes demn de semnalat.

După comunicalele germane, forțele aliate au trecut pe alocuri la contra-ofensivă, iar în luptele care au avut la Harkow și în bazinul Donețului, Rușii au suferit pierderi mari în oameni și materiale.

Se presupune că am putea asista în primăvară la o acțiune coordonată pe cele trei fronturi mari ale globului. Se vorbește tot mai des despre un războiu de neînălțurat între Ruși și Japonezi, lucru asupra căruia cercurile politice japoneze păstrează tăcere dat fiind că raporturile dintre cele două țări sunt destul de liniștite. Se pare însă, că în împrejurările pe care le prezintă războiul din Extremul Orient, Japonia nu se poate gândi să-și complice situația, angajându-se într'un nou conflict, pe întinderi teritoriale foarte mari, înainte de a fi lichidat pentru totdeauna rezistența britanică în Pacificul de Sud-Vest.

In Lybia războiu de uzură

Forțele italo-germane din Lybia, conduse de generalii Bastico și Rommel s'au fixat cu aripa stângă pe Derna și Ain-el-Ghazala, în vreme ce forțele britanice de sub comanda generalului Ritchie sunt sprijinite pe o zonă întărită la câțiva km. Vest de Tobruk. Intre cele două linii combatante s'a format

deci o fâșie neutră, în lățime de aproape 30 km., pe teritoriul căreia au loc neîntrerupte lupte de uzură, însoțite de o intensă activitate aeriană. Diferite aerodromuri și instalații militare din Egipt au fost repetat bombardate.

În Mediterană, vie activitate a vaselor de transport italiene, care aduc întăriri pentru frontul aliat din Lybia.

de **Mardare Mateescu.**

Frontul Pacificului

Căderea Javei este azi fapt împlinit. Lupta pentru Java a început la 1 Martie și s'a terminat la 9 Martie, cu capitularea forțelor olando-britanice. Imediat după aceasta, forțele japoneze au început înaintarea spre teritoriul Noii-Guinee, unde au avut loc debarcări în regiunile Lae, Salamaua și Finschhafen, pe coasta de Nord a insulei, de unde o coloană puternică s'a îndreptat spre Sud, cu destinația Port-Moresby, în vreme ce alte convoaie luau aceeași direcție în scopul unei debarcări. Aviația japoneză a bombardat fără întrerupere și fără menajamente orașul Port-Moresby, pentru a ușura înaintarea coloanelor terestre și debarcările de pe Mare.

În aceeași vreme, alte trupe japoneze au continuat opera de curățire a Sumatrei, care după cum se știe nu fusese ocupată decât în partea de Sud în vederea debarcărilor pentru Java.

Dacă legăm aceste operațiuni de faptul că avem de război japoneze operează acum în jurul insulelor Salomon, extremitatea Vestică a liniei înaintate australiene, putem constata că operația de încercuire a Australiei este complet încheiată. Ocupând conglomeratul de insule situate între peninsula Malaca și continentul australian, Japonezii și-au creat cea mai formidabilă bază de operațiuni, pentru a-și deschide drum în apele Oceanului Indian până în Africa și în mările teritoriilor arabe.

Pe continentul asiatic, trupele japoneze continuă aceeași vie activitate. Coloane japoneze pornind din Siam, dela Nord spre Sud, se află acum la 200 km. de Rangoon. Cealaltă coloană japoneză, care operează în jurul Rangoonului, urmează astfel să facă joncțiunea cu coloana ce coboară din Nord, pentru a anihila rezistența anglo-chineză de pe fluviul Sittang.

Vorbind despre operațiunile din Birmania și despre cele din jurul Australiei, generalul Wawell n'a putut să-și ascundă pesimismul, lăsând chiar să se strecoare lucrarea că apărarea Indiei devine un lucru puțin probabil.

Starea aceasta de incertitudine a subliniat-o atât d-l Van Mook, guvernatorul refugiat la Adelaida al Indiilor Olandeze, cât și grabnica vizită la Washington a d-lui Evatt, ministrul afacerilor străine al Australiei. Cu toate că versiunea oficială australiană, lansată atât de d-l Curtin, primul ministru, cât și de d-l Evatt, arată această vizită ca pe un fapt normal, America fiind mai aproape și mai capabilă să întărească apărarea australiană, cercurile competente europene văd însă în acest fapt o completă demoralizare a dominiilor, care nu mai au încredere în ajutorul ce l-ar mai putea furniza Marea Britanie.

Marea Britanie este ocupată acum cu livrările pentru Rusia — a spus d-l Evatt — și nu se poate ocupa cu evenimentele din Pacific. Această afirmație a sunat însă ca o glumă amară, la adresa metropolei engleze.

Redactor responsabil
ION BOZDOG